MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF

Seduta tat-2 ta' Mejju, 2008

Numru 615/2008/1

Charles **CARUANA**

vs

IL-KUMMISSARJU TAL-ARTIJIET

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq fl-24 ta’ April, 2008, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, r-rikorrent talab li l-Qorti żżomm lill-intimat milli jiżgumbrah mill-post numru tmienja (8), Blokk “A”, Triq il-Għajn, Valletta;

Rat id-degriet tagħha tal-24 ta’ April, 2008, li bih laqgħet it-talba tar-rikorrenti provviżorjament u ordnat in-notifika lill-intimati b’jumejn tax-xogħol għat-Tweġiba, u appuntat ir-rikors għas-smigħ għal-lum;

Rat it-Tweġiba mressqa mill-intimat fid-29 ta’ April, 2008, li biha laqa’ għat-talba tar-rikorrent billi, fost l-oħrajn, qal li l-

ordni maħruġ taħt id-dispożizzjonjjiet tal-Kapitolu 228 tal-Liġijiet ta' Malta kien diġa' twettaq fl-24 ta' April, 2008, u qabel ma l-istess intimat kien laqa' għandu l-atti tar-rikors. Żied jgħid ukoll li r-rikorrent ma kellu l-ebda jedd jibqa' jżomm l-imsemmi fond;

Semgħet lir-rikorrent jixhed dwar il-fatti waqt is-smigħ tal-lum;

Semgħet is-sottomissjonijiet tal-avukati tal-partijiet;

Rat l-atti kollha tar-rikors;

Rat id-degriet tagħha tal-lum li bih ħalliet ir-Rikors għall-provvediment;

Ikkunsidrat:

Illi tqis li r-rikorrent qiegħed jilminta li l-intimat m'għandux jedd ineħħih mill-post imsemmi u li huwa għandu jedd jibqa' jgħix fih, għaliex ilu żmien joqgħod hemmhekk flimkien ma' nanntu (li kienet il-kerrej magħruf mill-istess intimat) u baqa' jgħix hemm għal dawn l-aħħar tmien snin wara li mietet, f'April tal-2000. Minbarra dan, huwa jilminta mill-fatt li l-ordni tal-iżgumbrament maħruġa kontrih ma tiswiex għaliex ma kienx hu li ġie notifikat b'dak l-ordni, u għalhekk il-proċedura kollha hija mtebbgħa b'irritwalita';
Tqis li l-intimat jgħid li t-talba tar-rikorrent ma jmisshiex tintlaqa' għaliex lilu qatt m'għarfu bil-jedd tal-inkwilinat jew laqa' xi ħlas mingħandu, u jqis li r-rikorrent (u min joqgħod miegħu) qegħdin fil-post bla ebda jedd li jiswa fil-liġi. Minbarra dan, iżid jgħid li, f'kull każ, l-ordni ta' żgumbrament twettaq diġa' bl-għajnuna tal-pulizija;

Tqis li l-intimat kien ilu sa minn Marzu tal-2007[1] li wissa lir-rikorrent li dan kellu joħroġ mill-post fi żmien xahar minn dak inhar. Minkejja dan, ir-rikorrent baqa' fil-post u ma għamel l-ebda proċedura biex jattakka dik l-ordni qabel ma ressaq dan ir-rikors tal-lum, sewwasew x'ħin kien wasal biex jibda l-proċess ta' l-iżgumbrament[2];

[1] Dok "KA2", f'paġ. 15 tal-atti tar-Rikors
[2] Xhieda tar-rikorrent, f'paġ. 18 tal-atti tar-Rikors

Tqis li l-għan ta’ talba għall-ħruġ ta’ Mandat ta’ Inibizzjoni huwa dak li jżomm persuna milli li tagħmel xi ħaġa li tkun li tista’ tkun ta’ ħsara lill-parti li titlob il-ħruġ tal-mandat[3];

Tqis li bil-liġi, jeħtieġ li r-rikorrent juri żewġ ħwejjeġ biex ikun jistħoqqlu jikseb il-ħruġ ta’ Mandat bħal dak. L-ewwel ħaġa li jrid juri hi l-mandat huwa meħtieġ biex jitħarsu l-jeddijiet pretiżi mir-rikorrent. It-tieni ħaġa hi li r-rikorrent ikun jidher li għandu, mad-daqqa t’għajn (*prima facie*) dawk il-jeddijiet. Il-ħtieġa li jintwera li l-parti li titlob il-ħruġ ta’ Mandat bħal dan ikollha *prima facie* l-jeddijiet pretiżi hija ħtieġa oġġettiva u mhux soġġettiva li tiddependi mid-diskrezzjoni tal-ġudikant[4]. Tali jedd jew jidher mad-daqqa t’għajn jew, għall-finijiet ta’ dan il-Mandat, ma jeżistix;
Tqis li, minn kliem il-liġi nfisha, iż-żewġ elementi huma kumulativi u mhux alternativi. Jekk xi wieħed minn dawn iż-żewġ elementi ma jirriżultax, il-Qorti għandha tiċħad it-talba għall-ħruġ ta’ mandat bħal dak. Siewi wkoll li wieħed iżomm quddiem għajnejh li l-proċedura li hija maħsuba biex titqies talba bħal din huwa mixtieq li tkun waħda sommarja, billi m’huwiex mistenni li jitressaq quddiem il-Qorti fi stadju bħal dak kulma jmissu jitressaq quddiemha waqt is-smigħ tal-kawża dwar l-istess jedd. Huwa għalhekk li llum il-liġi nbidlet u stabiliet żminijiet qosra u preċiżi li fihom it-talba għall-ħruġ ta’ dan il-Mandat għandha jew tintlaqa’ jew tiġi miċħuda[5];

Tqis li minn dan joħroġ li l-Mandat ta’ Inibizzjoni huwa mezz proċedurali eċċezzjonali u mhux normali ta’ provediment legali[6]. Il-ħarsien li l-liġi timmira għalih fit-talba tal-parti rikorrenti huwa dak li, mingħajr il-ħruġ tal-Mandat, il-jedd li jista’ jkollu jitneħħa darba għal dejjem u b’mod irrimedjabbli. Dan ma jfissirx li l-fatt li talba għall-ħruġ ta’ Mandat ta’ Inibizzjoni tintlaqa’, ikun ifisser li l-jedd huwa ippruvat. Bħalma lanqas ifisser li l-fatt li talba għall-ħruġ ta’ Mandat bħal dak ma tintlaqax ikun ifisser li l-jedd pretiż ma jeżistix. It-tiftix li trid tagħmel il-Qorti huwa dak

[3] Art. 873(1) tal-Kap 12
[4] App.Ċiv. **14.7.1988** fil-kawża fl-ismijiet ***Grech pro et noe vs Manfre’*** (Kollez. Vol: **LXXII.ii.290**)
[5] Art. 875(3) tal-Kap 12
[6] Ara, Kumm. **22.9.1994** fl-Att tar-Rikors fl-ismijiet ***Anġelo Xuereb vs Marin Ħili***

jekk, bl-għamil li minnu qiegħed jibża' r-rikorrent, jistax jintilef darba għal dejjem jedd li l-istess rikorrent jidher li għandu fil-waqt li ħareġ it-talba għall-ħruġ tal-Mandat;

Tqis li, b'żieda mal-elementi meħtieġa kif imsemmi qabel, f'każ li l-ħruġ tal-Mandat jintalab kontra l-Gvern jew kontra xi awtorita' pubblika mwaqqfa bil-Kostituzzjoni jew kontra persuna li jkollha kariga pubblika fil-kariga uffiċjali tagħha, il-liġi[7] titlob ukoll li jintwera (a) li l-ħaġa li parti titlob li tinżamm milli titwettaq fil-fatt hemm il-ħsieb li titwettaq, u (b) li l-preġudizzju li jinħoloq lil min ikun qed jitlob il-Mandat ikun sproporzjonat meta mqabbel ma' l-istess għamil tal-ħaġa li qed tintalab li tiġi miżmuma;

Tqis li, f'dan ir-rigward, il-liġi llum (b'seħħ minn Ottubru tal-2006), m'għadhiex titkellem dwar preġudizzju "li ma jkunx jista' jiġi rimedjat" bħala l-bażi ta' l-ilqugħ ta' talba għall-ħruġ tal-Mandat kontra l-Gvern, imma biżżejjed jintwera li tali preġudizzju jkun sproporzjonat. Dan ifisser li, bejn il-vantaġġ li joħroġ kieku l-ħaġa titwettaq u l-ħsara li ġġib magħha jeħtieġ li jsir tqabbil;

Tqis, madankollu, li jekk kemm-il darba jintwera li l-ħaġa li r-rikorrent irid li jżomm li ma ssirx bil-ħruġ tal-Mandat tkun diġa' saret, ma jibqax lok biex it-talba tal-ħruġ tal-istess Mandat tintlaqa', ladarba l-iskop tat-twaqqif ikun inġab fix-xejn[8]. Fil-każ tal-lum ħareġ (u mhux kontestat) li l-għamil li r-rikorrent irid li din il-Qorti tordna li ma jsirx twettaq diġa' u dan ġara saħansitra qabel ma l-atti tar-Rikors twasslu f'idejn l-intimat. Għalhekk, meta l-Qorti laqgħet it-talba b'mod provviżorju, l-att kien diġa' ntemm;

Tqis li għalhekk ma jirriżultawx l-elementi meħtieġa biex il-Qorti tkun tista' tilqa' t-talba għall-ħruġ tal-Mandat mitlub;
Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qiegħda tiddeċiedi billi:

Tiċħad it-talba tar-rikorrent għall-ħruġ tal-Mandat minnu mitlub u dan għaliex ma jirriżultawx il-kundizzjonijiet mitluba mil-liġi għall-ħruġ tiegħu;

---

[7] Art. 873(3) tal-Kap 12
[8] P.A. RCP **23.7.2001** fl-atti tar-Rikors għall-ħruġ ta' Mandat ta' Inibizzjoni fl-ismijiet ***James Pearsall et noe vs Maurice Żarb Adami et noe***

Tirrevoka u tħassar id-degriet tagħha tal-24 ta' April, 2008, *contrario imperio* safejn kienet laqgħet provviżorjament it-talba tar-rikorrent; u

Tordna li, fiċ-ċirkostanzi, l-ispejjeż ta' din il-proċedura jibqgħu mingħajr taxxa bejn il-partijiet.

Mogħti kameralment illum, 2 ta' Mejju, 2008.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------